

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Zonkovou v právní věci

žalobce: **N. M. Q.**
zastoupený advokátem Mgr. Faridem Alizeyem
sídlem Stodolní 834/7, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem Náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2024 č. j. MV-161317-4/SO-2024,
o povolení k přechodnému pobytu

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného č. j. MV-161317-4/SO-2024, ze dne 12. 12. 2024 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 12 269 Kč, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Farida Alizeye, sídlem Stodolní 834/7, 702 00 Ostrava.

Odůvodnění:

Napadené rozhodnutí

1. Žalobou došlou soudu dne 8. 1. 2025 domáhal se žalobce, aby soud vydal rozhodnutí, kterým by zrušil rozhodnutí žalovaného č.j. MV -161317-4/SO-2024 ze dne 12. 12. 2024, kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky č. j. OAM-3814-9/PP-2024 ze dne 5. 9. 2024, kterým byla I. podle § 87e odst. 1 písm. i) zákona č. 326/1999 Sb. zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU na území České republiky, neboť účastník nebyl v době podání žádosti podle tohoto zákona oprávněn pobývat na území České republiky, II. podle § 87e odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb. stanovena účastníku řízení lhůta k vycestování z území České republiky ode dne 30 dnů od oznámení rozhodnutí, s tím, že III. byl vyloučen odkladný účinek odvolání proti výroku ad. II, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žaloba

2. Žalobce svou žalobu odůvodnil tím, že je občanem Vietnamské socialistické republiky, žije zde na území České republiky se svou družkou paní J. L., nar. X, a s jeho předchozí partnerkou paní N. T. T. A. se jim narodila dne X v Opavě nezl. dcera N.G. Y. V., o kterou v současné době pečuje její matka a společně se podílejí na její výchově a zejména její výživě. Žalobce opakovaně zdůrazňuje, že jeho nezl. dceři již byl na území České republiky udělen trvalý pobyt a jeho současná partnerka je občankou ČR.
3. Žalobce podal dne 7. 3. 2024 u Ministerstva vnitra, odbor azylové a migrační politiky žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 87b zák. č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) z důvodu sloučení rodiny, a to se svou družkou J. L., nar. X, s níž na území pobývá a vede společnou domácnost.
4. Rozhodnutím č.j. OAM-3814-9/PP-2024 ze dne 05.09.2024 Ministerstva vnitra, odbor azylové a migrační politiky, oddělení bytového správního řízení Moravskoslezský kraj (dále jen „správní orgán“) byla ve smyslu ust. § 87e odst. 1 písm. i) zákon o pobytu cizinců, zamítnuta shora označená žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky ze dne 7. 3. 2024, a to z důvodu, že jej lze údajně považovat pouze za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu §15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, a proto je nutné posoudit související negativní podmínky, přičemž svou žádost podal až v době, kdy již nebyl oprávněn k pobytu na území České republiky. Současně byla žalobci tímto rozhodnutím stanovena lhůta k vycestování z území České republiky do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí a odkladný účinek odvolání proti výroku II. tj. stanovení lhůty byl dle §85 odst. 2 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů vyloučen.
5. Proti shora uvedenému rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu brojil žalobce svým odvoláním ze dne 20.9.2024, kterým poukázal na nesprávný postup správního orgánu v rozporu se zásadami správního řízení, na absenci řádného odůvodnění a úvah, kterými se správní orgán při posouzení jeho případu řídil a zejména poukázal na nepřiměřenost rozhodnutí s ohledem na nepřiměřený dopad do jeho soukromého a rodinného života, tedy v intencích §174a zákona o pobytu cizinců.
6. Rozhodnutím žalovaného č. j. MV-161317-4/SO-2024 ze dne 12. 12. 2024, které bylo právnímu zástupci žalobce doručeno téhož dne, bylo rozhodnuto, tak že odvolání žalobce

se podle § 90 odst. 5 správního řádu zamítá a rozhodnutí správního orgánu I. stupně č. OAM-3814-9/PP-2024 ze dne 5. 9. 2024 se potvrzuje (dále jen „rozhodnutí Komise“).

7. Žalobce se domnívá, že byl při projednání jeho odvolání žalovaným o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu z důvodů uvedených ve shora označeném rozhodnutí správního orgánu zkrácen na svých právech, proto tímto podává ve lhůtě stanovené v ust. § 172 odst. 1 zák. č. 326/1999 Sb., tuto žalobu, kterou napadá rozhodnutí žalovaného v celém jeho rozsahu.
8. Žalobce poukazuje na odůvodnění rozhodnutí žalovaného, které je zcela vytrženo mimo kontext projednávaného případu a mimo zákonodárcem zamýšlený význam souvisejících právních norem, v pouhé snaze obecně vypořádat všechny jeho odvolací námítky. Smyslem projednání odvolání však není povrchní posouzení odvolacích námitek a jejich kompletní kontra argumentace, ale je potřeba posoudit projednávaný případ v celém kontextu na základě všech zjištěných skutečností, a to důsledně a individuálně v intencích odvolacích námitek a v souladu s platnou právní úpravou, kterou nelze vykládat ryze účelově k pouhému dosažení zamýšleného účelu potvrzení napadaného rozhodnutí.
9. K shora uvedenému žalobce konstatuje, že je to právě žalovaný, který se zcela ztotožnil s hodnocením správního orgánu, dle něhož, je zapotřebí na žalobce pohlížet, jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, nikoliv jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců. Přesto zcela rozporně s tímto závěrem dále v odůvodnění svého rozhodnutí konstatuje, že údajně „*správní orgán I. stupně vztah mezi účastníkem řízení a jím uvedenou družkou neposuzoval, když bylo zřejmé, že žadatel nesplňuje podmínku oprávněnosti pobytu. Opačný postup by byl nadbytečný a v rozporu se zásadami rychlosti a hospodárnosti řízení zakotvenými v § 6 správního řádu.*“ Uvedený závěr svědčí o povrchnosti přezkumu projednávané věci žalovaným a o snaze pouze obecně vypořádat námítky žalobce, aniž by žalovaný v odvolacím řízení podrobně přezkoumal závěry správního orgánu a průběh správního řízení, který jeho rozhodnutí předcházelo, s nímž takové tvrzení vůbec nekoresponduje.
10. Je přitom zjevné z rozhodnutí správního orgánu, že se správní orgán existencí partnerského vztahu žalobce s rodinným příslušníkem, tj. družkou J. L. musel zabývat a jeho fakticitu posuzoval, přičemž dospěl k jednoznačnému závěru, že žalobce má na území fakticky partnerský vztah a je tedy rodinným příslušníkem ve smyslu §15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, kdy o této významné skutečnosti není pochyb. Jednalo se však o osamocené konstatování, které správní orgán již dále při rozhodování nezohlednil ve vztahu k posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého života žalobce.
11. Proto závěr žalovaného shora prezentovaný o nadbytečnosti takového hodnocení je zcela nepřiléhavý a rozporný a svědčí o nedostatečném individuálním posouzení případu, kdy Komise přistoupila k negativnímu rozhodnutí na základě zcela obecných závěrů neodpovídajících skutkovým zjištěním, což svědčí o libovůli rozhodujícího úředníka a významně zasahuje do práva žalobce na spravedlivý proces, zejména odpírá jeho právo na spravedlivý postup správního orgánu a řádné projednání jeho věci tak, aby se mohl ke všem skutečnostem vyjádřit.

12. Stěžejní námitka žalobce spočívá od počátku v té významné skutečnosti, že správní orgán pro své hodnocení měl k dispozici celou škálu podkladů rozhodnutí, zejména skutečnosti tvrzené žalobcem v žádosti a doložené podklady a fotografie dokládající jejich partnerský vztah a jeho intenzitu a dále měl k dispozici zjištění učiněné na základě provedeného místního šetření v jejich domácnosti, tedy pobytové kontroly. Správní orgán měl tedy dostatek podkladů k hodnocení všech aspektů negativního rozhodnutí o zamítnutí žádosti do soukromého a rodinného života žalobce, přesto tyto aspekty nehodnotí vůbec. Komise v napadeném rozhodnutí tento nedostatek nijak nehodnotí. V podstatě uvádí, že je nadbytečné takové hodnocení provádět, když otázka partnerského vztahu žalobce hodnocena nebyla. Takový závěr je však lichý, když právě existence jeho partnerského vztahu je pro posouzení jeho žádosti stěžejní a touto se správní orgán zabýval.
13. Komise k posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce uvádí toliko, že tato povinnost nevyplývá explicitně ze zákona v daném případě zamítnutí žádosti postupem podle §87e odst. 1 písm. i) zákona o pobytu cizinců, ale vychází z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kdy je tato povinnost dána pouze tam, kde se ji účastník řízení sám dovolává. Takové tvrzení je alibistické a opětovně odpírá žalobci právo na spravedlivý proces. Žalobce coby účastník řízení nese v souvislosti s podáním žádosti za účelem sloučení s partnerkou povinnost prokázat existenci vazby na partnerku na území ČR, tedy splnění zákonných podmínek žádosti, nikoliv namítat nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého života, což je logicky vyloučeno v situaci, kdy správní orgán ještě rozhodnutí o jeho žádosti nevydal, proto žalobce nemůže předjímat výsledek rozhodnutí. Právní posouzení Komise ve vztahu k této otázce uplatnění této námitky až v odvolání je nesprávné a zakládá vadu řízení, které mělo za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, neboť se jedná o přímou reakci na nedostatečné posouzení správním orgánem, které bylo prezentováno až v rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce, tedy žalobce neměl možnost tuto námitku vznést dříve, jak to uvádí Komise, a proto byl postup Komise, kterým nepřihlédla k dané námitce s odkazem na ust. §82 odst. 4 správního řádu vadný. Smyslem žádosti je prokázání partnerských vazeb, nikoliv zásahu negativního rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, proto Komise nezákonně přenáší na žalobce povinnost dovolávat se nepřiměřenosti rozhodnutí již v řízení o posouzení jeho žádosti, když nemá v situaci, kdy byla prokázána fakticita jeho partnerského vztahu, pochybnost o splnění podmínek žádosti. V této souvislosti nebyl přitom ani ze strany správního orgánu poučen o možném negativním rozhodnutí a jako laik neznalý práva nebyl schopen následky hodnotit před vydáním daného rozhodnutí a vyhodnotit nutný rozsah svých tvrzení. Pokud by býval věděl, že správní orgán nepovažuje zákonné podmínky pro udělení přechodného pobytu za splněné, zcela jistě by v takovém případě uvedl veškeré důvody pro objasnění veškerých dopadů negativního rozhodnutí do sféry jeho partnerského života. Právní hodnocení správního orgánu však nebylo před vydáním rozhodnutí žalobci nijak prezentováno, ani ve vztahu k tvrzenému nesplnění podmínky oprávněnosti pobytu. Komise však opětovně, aniž by se zabývala individualitou projednávané právní věci obecně, konstatuje, že se nejedná o skutečnost, kterou nebylo možné uplatnit dříve.
14. Žalobce proto nadále konstatuje, že jak prvoinstanční správní orgán i odvolací správní orgán nedostatečně zjistil aktuální stav věci tak, aby bylo možné posoudit důvody hodně zvlášť zřetele a zcela nedostatečně posoudil otázku přiměřenosti dopadu rozhodnutí ve smyslu ust. § 174a zák. o pobytu cizinců, přesto, že tuto povinnost dle platné právní úpravy

má, a to tedy ex lege. Nikoliv až po aktivních námitkách žalobce, coby žadatele. Prvoinstanční správní orgán i odvolací správní orgán postupoval v řízení ryze formalisticky, přičemž postup Komise včetně právního hodnocení je nutné posoudit jako nezákonný, čímž žalovaná výše popsáním způsobem významně nepřiměřeně zasáhla do žalobcových práv a žalobcova soukromého života.

Stanovisko žalovaného

15. Žalovaný se ve věci vyjádřil podáním ze dne 5. 2. 2025, navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. K výše uvedeným námitkám uvedl následující:
16. ad 1) Žalovaný přezkoumal žalobcem napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně a průběh vedeného správního řízení zcela v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). V řízení byl řádně zjištěn stav věci v souladu s § 3 správního řádu, a to při zohlednění individuálních okolností případu. Podle ustanovení § 87e odst. 1 písm. i) bod 1 zákona č. 326/1999 Sb. *se žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel, který není rodinným příslušníkem občana Evropské unie podle § 15a odst. 1 nebo 2 téhož zákona, v době podání této žádosti není podle tohoto zákona oprávněn pobývat na území.* Tato skutečnost byla u žalobce správním orgánem I. stupně zjištěna, neboť žalobce není výše uvedeným rodinným příslušníkem a v době podání žádosti na území České republiky nepobýval na základě žádného pobytového oprávnění a neprokázal se ani platným pobytovým oprávněním jiného členského státu Schengenského prostoru. Jako občan Vietnamské socialistické republiky není oprávněn pobývat na území na základě bezvízového styku. Správní orgán I. stupně pak již existenci žalobcem tvrzeného vztahu mezi ním a jím uvedenou družkou neposuzoval, když bylo zřejmé, že nesplňuje uvedenou podmínku pro povolení přechodného pobytu. Opačný postup by byl nadbytečný a v rozporu se zásadami rychlosti a hospodárnosti správního řízení zakotvenými v § 6 správního řádu. Správní orgán I. stupně ani žalovaný tak, v rozporu s tvrzením žalobce, neshledal, že mezi ním a jeho družkou je trvalý partnerský vztah. V odůvodnění rozhodnutí uvedené konstatování žalovaného, že „v řízení bylo zjištěno, že účastník řízení není rodinným příslušníkem občana Evropské unie podle § 15a odst. 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb.“ a že se „s ohledem na uvedenou vazební osobu považuje za rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a odst. 3 uvedeného zákona“ si žalobce mylně vyložil, neboť tím bylo myšleno, jak vyplývá i z dalšího odůvodnění vydaného rozhodnutí, že se žalobce s ohledem na vazební osobu, kterou uvedl v žádosti, sám považuje (nikoli, že správní orgány jej považují) za rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb.
17. ad 2) Žalovaný předně uvádí, že tvrzení žalobce o tom, že správní orgán I. stupně měl k dispozici výsledky pobytové kontroly, se nezakládá na pravdě, neboť u žalobce nebyla pobytová kontrola provedena, když bylo zřejmé, že nesplňuje podmínku pro udělení požadovaného povolení k pobytu.
18. Žalobce dále namítá, že správní orgán I. stupně neposoudil otázku dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, ačkoli měl k dispozici celou škálu podkladů. Žalobce nesouhlasí s žalovaným, že tato povinnost v daném případě ze zákona č. 326/1999 Sb. nevyplývá a bylo by možné tuto otázku posoudit pouze na základě čl. 8 Úmluvy, pokud by se zásahu do soukromého a rodinného života účastník řízení dovolal. K tomu žalovaná uvádí, že zákon č. 326/1999 Sb. v případě, kdy se žádost účastníka řízení zamítá podle § 87e odst. 1 písm. i) tohoto zákona, nestanoví povinnost posuzovat přiměřenost

rozhodnutí z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života účastníka řízení. Z toho důvodu na daný případ nedopadá ustanovení § 174a zákona č. 326/1999 Sb. Pokud by účastník řízení zásah rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života v rozporu s čl. 8 Úmluvy v řízení před správním orgánem I. stupně namítl, správní orgán by se jím měl povinnost zabývat, a to v rozsahu uplatněných námitek. Žadatel tak však neučinil a správní orgán neměl žádné indicie, že by jeho rozhodnutí zasahovalo do soukromého a rodinného života žalobce v rozporu s čl. 8 Úmluvy a jakým způsobem. Pokud jde o soukromou sféru účastníka řízení je správní orgán v první řadě odkázán na tvrzení účastníka řízení a jím předložené důkazy. Jelikož žadatel tuto námitku vznesl až v odvolání, jedná se o novou skutečnost, k níž se podle § 82 odst. 4 správního řádu nepřihlídně, neboť nejde o skutečnost, která nemohla být uplatněna dříve. Žalobce v tomto směru žádnou námitku nevznesl, ani když byl vyzván, aby se vyjádřil k podkladům pro vydání rozhodnutí. Jeho zmocněný zástupce pouze uvedl, že trvá na vyhovění žádosti.

19. Ani čl. 8 Úmluvy však negarantuje cizincům právo vstupovat a pobývat na území státu a nedává jim ani právo, aby získali konkrétní typ pobytového oprávnění. Představuje pouze určitou garanci a korektiv toho, že při rozhodování o pobytovém oprávnění cizince bude brán v kontextu všech posuzovaných zájmů také přiměřený zřetel na existující osobní a rodinné vazby cizince. Úmluva však současně připouští zásah do tohoto práva, děje-li se tak v souladu se zákonem a v oblastech zájmů chráněných státem. Z čl. 8 Úmluvy vyplývá toliko povinnost posoudit možný dopad do práva na respektování soukromého a rodinného života jednotlivce, jestliže tento hájitelným způsobem tvrdí, že existují důvody se domnívat, že toto právo bude porušeno. Nejvyšší správní soud v rozsudku, č. j. 5 Azs 46/2008-71 ze dne 28. 11. 2008, uvedl: „*obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území vytvořil.*“ To ostatně potvrzuje i judikatura Evropského soudu pro lidská práva, kdy nepřiměřený zásah do soukromého života cizince, tedy porušení čl. 8 Úmluvy byl dosud shledáván téměř výlučně v souvislosti s vyhoštěním cizinců (např. *Jeunesse proti Nizozemí*, č. 12738/10, *Maslov proti Rakousku* č. 1638/03). Stejně tak opakovaně konstatuje, že z této Úmluvy nevyplývá žádná povinnost umožnit cizinci usadit se ve státě, který si vybere (např. *Jeunesse proti Nizozemí*, č. 12738/10, *Biao proti Dánsku*, č. 38590/10).
20. Žalobce uvádí, že má na území České republiky nezletilou dceru (má zde povolený pobyt spolu se svou matkou) a partnerku, která je na něm existenčně závislá. K tomu žalovaný uvádí, že správní orgán existenci vztahu mezi žalobcem a jím uváděnou partnerkou neposuzoval, jak je vysvětleno výše. Partnerský vztah žalobce, resp. jeho trvalost nelze tak považovat za prokázanou. Se svou nezletilou dcerou žadatel nežije. Nadto dcera není občankou Evropské unie, má zde pouze povolený pobyt. Žádné bližší okolnosti ohledně vztahu s partnerkou a dcerou žalobce správnímu orgánu v průběhu celého správního řízení nesdělil.
21. Žalobce tvrdí, že neměl povinnost namítat v řízení nepřiměřenost dopadů, když nebylo ještě vydáno rozhodnutí. Mohl tak učinit až v reakci na něj, tedy v odvolání. K tomu žalovaný uvádí, že bylo na žalobci, aby v řízení před správním orgánem I. stupně uvedl skutečnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života a prokázal je. Vzhledem k tomu, že se jedná o soukromou sféru účastníka řízení, je správní orgán odkázán v první řadě na jeho tvrzení a jím předložené důkazy. Správní orgán I. stupně zjistil v souladu s ustanovením § 3 správního řádu v řízení stav věci, o němž nebyly důvodné pochybnosti.

22. Komise připomíná, že i přes to, že je správní řízení převážně ovládáno zásadou vyšetřovací, nelze „požadovat na správním orgánu, aby obstarával za účastníky řízení podklady a skutečnosti, které povedou ke kladnému rozhodnutí, tedy k vyhovění žádosti.“ (VEDRAL, Josef. Správní řád: komentář. 2., aktual. a rozšířené vydání. Praha: BOVA POLYGON, 1446 s. ISBN 978-80-7273-166-4. S. 524). Ačkoliv nemají účastníci správního řízení povinnosti důkazní v takové podobě jako v řízení podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, neznamená to, že jsou zbaveni povinnosti označit důkazy na podporu svých tvrzení. Navíc řízení zahajovaná na návrh nejsou ovládána zásadou vyšetřovací a žadatel musí být aktivní v předkládání a navrhování podkladů, které mohou odůvodnit vyhovění jeho žádosti.
23. Žalobce dále namítá, že nebyl ze strany správního orgánu poučen o možném negativním rozhodnutí a jako laik nebyl schopen před vydáním rozhodnutí hodnotit následky. K tomu žalovaný uvádí, že správní orgán výše uvedenou povinnost nemá. Žalobci byla před vydáním rozhodnutí dána možnost vyjádřit se k podkladům pro jeho vydání. Zmocněný zástupce žadatele však pouze uvedl, že trvá na vyhovění žádosti. Žalovaný zdůrazňuje, že žalobce byl v řízení od počátku zastoupen advokátem, tedy osobou znalou práva a poskytující právní služby za úplatu.

Zjištění ze správního spisu

24. Dne 7. 3. 2024 byla správnímu úřadu v prvním stupni doručena *žádost žalobce ze dne 7. 3. 2024*, kterou žádá jako rodinný příslušník občana EU o vydání povolení k přechodnému pobytu. Uvedl, že je státní příslušnosti Vietnam, svobodný, muž, žije na adrese B. X, O. – M. H. Považuje se za rodinného příslušníka občana EU: J. L., narozená X, státní občanství CZ, jde o nesezdaného partnera. Je uvedeno, že má dítě: N. N. Y. V., narozené X, státní příslušnost Vietnam, žije na adrese Š. X, Z. Je uvedeno, že matka žalobce žije ve Vietnamu, otec žalobce v Ostrově. *Je připojena obálka s fotografiemi.*
25. *Ve formuláři – Prohlášení o partnerském vztahu ze dne 4. 3. 2024* paní J. L., narozená X, potvrdila, že je s žalobcem v prokazatelném partnerském vztahu a žije s ním ve společné domácnosti. Přeje si, aby žalobce mohl přicestovat do ČR, s tím, že se budou společně zdržovat na území ČR na adrese B. X, M. H. V *Dokladu/potvrzení o zajištění ubytování ze dne 20. 2. 2024*, potvrzují H.D. N. a V. M. T. jako ubytovatelé, že bez časového omezení jako vlastníci nemovitosti na uvedené adrese poskytnou ubytování žalobci. Vlastnictví vyplývá z *informace o pozemku ze dne 7. 3. 2024*.
26. *Čestným prohlášením ze dne 22. 2. 2024* H. D. D., narozený X prohlásil, že finanční prostředky na jeho účtu u ČS, a.s. ve výši 180 000 Kč jsou žalobce, který si nemůže založit účet vlastní. Byl doložen *výpis z účtu č. X za 2/2024*, jehož majitelem je osoba činící toto prohlášení, s konečným zůstatkem 184 177,78 Kč.
27. Součástí spisu je *Výpis z evidence cizinců s povoleným pobytem na území České republiky ze dne 6. 11. 2024 a ze dne 29. 7. 2014*, z nichž plyne, že žalobce státní příslušnosti Vietnam je bez povolení k pobytu, svobodný, právně způsobilý, měl povolen trvalý pobyt, obč. 3 státu, za účelem rodinným v době od 25. 6. 2004 do 24. 4. 2014.
28. Dle *pojistky k pojistné smlouvě č. X ze dne 21. 2. 2024*, *pojistné smlouvy č. X*, *daňového dokladu ze dne 21. 2. 2024* žalobce uzavřel pojistnou smlouvu se Slavia pojišťovna, a.s., a to produkt: Zdravotní pojištění cizinců v případě nutné a neodkladné zdravotní péče na dobu od 21. 2. 2024 do 20. 5. 2024, pojistné činí 1 920 Kč.

29. Rozsudkem *Nejvyššího správního soudu* č.j. 4 Azs 335/2023 – 34 ze dne 30. 11. 2023, který nabyl právní moci dne 30. 11. 2023, byla zamítnuta kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č.j. 22 A 41/2022 – 42 ze dne 24. 8. 2023 ve znění opravného usnesení tohoto soudu č.j. 22 A 41/2022 – 55 ze dne 19. 10. 2023, kterým byla zamítnuta žaloba ve věci přezkumu rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2022 č. j. MV-62539-4/SO-2022, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 28. 1. 2022 č. j. OAM-9677-11/PP-2021, kterým byla podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 329/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu, neboť žalobce k žádosti nepředložil náležitosti uvedené v § 87b odst. 3 téhož zákona a podle § 87e odst. 4 téhož zákona byla žalobci stanovena lhůta 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k vycestování z území České republiky.
30. Dne 8. 8. 2024 byla žalobci dána možnost, aby se seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí, této využil prostřednictvím svého zástupce – advokáta, který ho na základě plné moci v řízení zastupoval, k dotazu, zda se chce nějak k podkladům vyjádřit, doplnit nebo jejich doplnění navrhnout sdělil, že trvá na žádosti a na jejím vyhovění.

Rozhodnutí správního orgánu vydané v prvním stupni

31. *Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky* č.j. OAM-3814-9/PP-2024 ze dne 5. 9. 2024 byla I. podle § 87e odst. 1 písm. i) zákona č. 326/1999 Sb. zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU na území České republiky, neboť účastník nebyl v době podání žádosti podle tohoto zákona oprávněn pobývat na území České republiky, II. Podle § 87e odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb. stanovena účastníku řízení lhůta k vycestování z území České republiky ode dne 30 dnů od oznámení rozhodnutí, s tím, že III. byl vyloučen odkladný účinek odvolání proti výroku ad. II. Rozhodnutí bylo doručeno do datové schránky zástupce žalobce dne 6. 9. 2024.
32. Rozhodnutí bylo odůvodněno tím, že dne 7. 3. 2024 byla na pracovišti správního orgánu v Ostravě podána žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 87b zák. č. 326/1999 Sb. Z obsahu žádosti je zřejmé, že se účastník řízení považuje za rodinného příslušníka paní J. L., nar. X, která je státní příslušnicí České republiky. Posuzoval situaci u žalovaného s odkazem na § 15a zákona č. 326/1999 Sb. Z úředního tiskopisu žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu vyplývá, že účastník není rodinným příslušníkem shora uvedené občanky České republiky ve smyslu § 15a odst. 1 písm. a) ve spojení s § 15a odst. 2 zák. č. 326/1999 Sb., neboť není jeho manželem. Sám, jak uvedl do úředního tiskopisu žádosti, je svobodný. Podle údajů uvedených v žádosti účastník řízení není ani rodičem občana EU nebo občana České republiky mladšího 21 let. Shora uvedený občan České republiky není dcerou účastníka řízení, který je navíc starší 21 let, tedy účastníka nelze považovat za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) ve spojení s § 15a odst. 2 zák. č. 326/1999 Sb. Sám účastník řízení je starší 21 let, a proto je vyloučeno, že by účastník řízení mohl být rodinným příslušníkem občana České republiky ve smyslu § 15a odst. 1 písm. c) ve spojení s § 15a odst. 2 zák. č. 326/1999 Sb. zák. č. 326/1999 Sb.

33. Aby bylo možno označit účastníka řízení za rodinného příslušníka občana EU dle § 15a odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb. (případně ve spojení s § 15a odst. 2) musel by být potomkem nebo předkem občana EU, občana České republiky nebo jeho manžela. Jinými slovy mezi účastníkem řízení a občanem EU, případně občanem České republiky nebo jeho manželem by musel existovat příbuzenský vztah v přímé linii. Mezi účastníkem řízení a výše uvedeným občanem České republiky přímý příbuzenský vztah není, tedy ani ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb. ve spojení s § 15a odst. 2 zák. č. 326/1999 Sb. jej nelze považovat za rodinného příslušníka občana EU.
34. Z obsahu žádosti naopak vyplývá, že mezi účastníkem řízení a výše uvedenou občankou ČR paní J. L., existuje faktický partnerský vztah. Nebylo mezi nimi uzavřeno manželství. Je tak zřejmé, že účastník řízení žádá o vydání povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana EU uvedený v § 15a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb.
35. Na tomto místě lze tedy uzavřít, že účastník řízení není rodinným příslušníkem občana EU dle § 15a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. ani rodinným příslušníkem občana České republiky dle § 15a odst. 2 téhož zákona.
36. Zákon o pobytu cizinců v § 87e odst. 1 písm. e) pro skupinu cizinců žádajících o vydání povolení k přechodnému pobytu, kteří nejsou rodinnými příslušníky občana EU podle § 15a odst. 1 či odstavce 2 zákona č. 326/1999 Sb., stanoví další podmínky pro podání žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu. Vymezení těchto podmínek je negativní. Dle § 87e odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb. totiž platí, že žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu správní orgán zamítne, jestliže žadatel, který není rodinným příslušníkem občana EU podle § 15a odst. 1 nebo 2, v době podání této žádosti 1. není podle tohoto zákona oprávněn pobývat na území, 2. setrvává na území na základě výjezdního příkazu, nebo 3. je držitelem krátkodobého víza; to neplatí pro držitele krátkodobého víza vydaného podle § 20.
37. Cizinec, který podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu a není rodinným příslušníkem občana EU podle § 15a odst. 1 či 2 zákona č. 326/1999 Sb., je tuto žádost oprávněn podat pouze, pokud v okamžik jejího podání na území České republiky pobýval oprávněně. To však neplatí, pokud na území pobývá sice oprávněně, ovšem „pouze“ na základě výjezdního příkazu nebo na základě krátkodobého víza, ledaže by se jednalo o krátkodobé vízum, které mu bylo uděleno jako rodinnému příslušníku občana EU podle § 20 zákona č. 326/1999 Sb. Nejsou-li tyto podmínky splněny je správní orgán povinen žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítnout.
38. Správní orgán tedy v případě účastníka řízení dále posuzoval, zda jsou tyto podmínky splněny, přesněji, zda byly splněny v okamžik podání žádosti. Jak je správnímu orgánu známo z jeho úřední činnosti, účastník řízení v době podání žádosti nedisponoval žádným platným oprávněním k pobytu na území České republiky vydaným podle zákona č. 326/1999 Sb. Současně účastník řízení jako státní občan Vietnamské socialistické republiky není ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ze dne 14. listopadu 2018, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni, osvobozen od povinnosti mít ke vstupu a pobytu na území České republiky vízum. Stejně tak neexistuje dvoustranná smlouva mezi ČR a Vietnamskou socialistickou republikou, která by od této povinnosti občany Vietnamu osvobozovala.

39. Z infomačního systému cizinců (§ 158 zák. č. 326/1999 Sb.) správní orgán zjistil pouze to, že v minulosti účastník řízení pobýval na území na základě povolení k trvalému pobytu, které mu však bylo dne 24. 4. 2014 zrušeno. Účastník řízení opakovaně žádal o udělení mezinárodní ochrany, avšak jeho žádostem nebylo vyhověno. Dne 17. 06. 2021 podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, která byla rozhodnutím správního orgánu č.j. OAM-9677-11/PP-2021 ze dne 28. 1. 2022 zamítnuta. Proti tomuto rozhodnutí podal účastník řízení odvolání, které byl rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců č.j. MV-62539-4/SO-2022 ze dne 29. 4. 2022 zamítnuto. Proti rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců podal účastník řízení žalobu a následně kasační stížnost, které byl usnesením Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 335/2023-30 ze dne 14. 11. 2023 přiznán odkladný účinek. Kasační stížnost byla dne 30. 11. 2023 rozsudkem Nejvyššího správního soudu č.j. 4 Azs 335/2023-34 zamítnuta. Rozhodnutí o kasační stížnosti nabylo právní moci dne 30. 11. 2023. Protože se ani pobytovým oprávněním jiného členského státu Schengenského prostoru účastník řízení neprokázal, je nutno konstatovat, že účastník řízení podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu v době, kdy na území pobýval bez oprávnění k pobytu.
40. S ohledem na výše uvedené správní orgán vyrozuměl dne 29. 7. 2024 ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu účastníka řízení o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Dne 8. 8. 2024 se právní zástupce účastníka řízení dostavil na pracoviště správního orgánu a seznámil se s podklady pro vydání rozhodnutí. Na místě do protokolu uvedl, že trvá na vyhovění žádosti. K vyjádření účastníka řízení správní orgán sděluje, že z výše uvedených důvodů žádosti nelze vyhovět.
41. Vzhledem k výše uvedenému, tedy správní orgán shledal, že v případě účastníka řízení je naplněn důvod pro zamítnutí jeho žádosti uvedený v § 87e odst. 1 písm. i) bod 1 zák. č. 326/1999 Sb., a proto rozhodnul tak jak je uvedeno ve výroku I.
42. Dle § 87e odst. 4 zák. č. 326/1999 Sb. ministerstvo v rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu stanoví lhůtu k vycestování z území; žadatel je povinen ve stanovené lhůtě z území vycestovat. Správní orgán tedy v souladu s § 87e odst. 4 zák. č. 326/1999 Sb. účastníkovi řízení stanovuje lhůtu k vycestování z území České republiky, a to v délce 30 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí, jak je uvedeno ve výroku II. Rozhodnutí. Tuto lhůtu správní orgán vnímá jako dostatečnou pro to, aby účastník řízení z území ČR vycestoval. Po oznámení (doručení) tohoto rozhodnutí je účastník řízení povinen dostavit se na některé z pracovišť Ministerstva vnitra zabývajících se agendou pobytu cizinců za účelem udělení výjezdního příkazu. Přehled těchto pracovišť je dostupný na internetových stránkách ministerstva vnitra www.mvcr.cz pod odkazem „CIZINCI-FOREIGNERS“. Správní orgán dále rozhodnul také o vyloučení odkladného účinku odvolání proti výroku II. Tohoto rozhodnutí. Podle § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu může správní orgán vyloučit odkladný účinek odvolání, jestliže to naléhavě vyžaduje veřejný zájem.
43. Účastník řízení podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana EU podle § 15a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb. Dle § 87y odst. 1 písm. b) zák. č. 326/1999 Sb. rodinný příslušník občana EU, který sám není občanem EU a na území pobývá společně s občanem EU nebo se státním občanem ČR, je oprávněn pobývat

na území do dne, kdy mu bylo oznámeno rozhodnutí ministerstva o jeho žádosti, jde-li o rodinného příslušníka občana EU podle § 15a odst. 3 téhož zákona.

44. Aby pravidlo uvedené v ustanovení § 87y odst. 1 písm. b) zák. č. 326/1999 Sb. mělo zákonem předpokládaného účinku, tedy zánik oprávnění k pobytu cizince na území, je třeba nejen rozhodnutím o zamítnutí žádosti stanovit počátek běhu lhůty k vycestování z území v návaznosti na oznámení (doručení) tohoto rozhodnutí, ale zejména vyloučit odkladný účinek odvolání proti výroku, kterým je tato lhůta stanovena. V opačném případě by totiž včas podané odvolání mělo za následek odložení povinnosti vycestovat z území uvedené ve výroku II. Tohoto rozhodnutí. Tedy ačkoliv by podle § 87y odst. 1 písm. b) skončilo cizinci oprávnění pobývat na území přechodně, lhůta pro vycestování z území by mu díky včas podanému odvolání neběžela.
45. Správním orgánům ze správního řádu vyplývá povinnost postupovat při své činnosti v souladu se základními zásadami v tomto předpise uvedenými. Jedna z těchto základních zásad postupu správních orgánů je zakotvena v § 2 odst. 4 správního řádu, který správním orgánům stanoví povinnost volit takové řešení věci, které je v souladu s veřejným zájmem a které odpovídá okolnostem daného případu. Důležitým veřejným zájmem je zajisté ta skutečnost, aby aplikace pravidel obsažených v právních předpisech nevedla k výsledku, který odporuje smyslu konkrétního ustanovení zákona, respektive, aby jednotlivá ustanovení zákona, měla ve skutečnosti ten účinek, který zákonodárce zamýšlel a právní normy v nich obsažené se nestávali obsoletními. Rovněž z pohledu adresátů těchto právních norem je žádoucí, aby jim orgány tyto normy aplikující ukládaly jednoznačně určené povinnosti. Tedy konkrétně v případě účastníka řízení, aby byla povinnost opustit území v tomto rozhodnutí formulována tak, aby tento věděl, kdy má z území ČR vycestovat i v případě, kdy se rozhodne využít práva odvolat se proti tomuto rozhodnutí. Bez vyloučení odkladného účinku by totiž na základě podaného odvolání proti tomuto rozhodnutí mohl účastník řízení nabýt dojem, že podáním odvolání bude moci na území dále pobývat. Takový pobyt by však v případě účastníka bylo nutno do okamžiku právní moci tohoto rozhodnutí považovat za pobyt bez platného oprávnění k pobytu, což je nejenom porušením povinnosti a přestupkem cizince ve smyslu § 103 písm. n) ve spojení s § 156 odst. 1 písm. f) zák. č. 326/1999 Sb., ale zejména důvodem pro rozhodnutí o správním vyhoštění cizince z území členských států EU (§ 119 odst. 1 písm. b) bod 4. zák. č. 326/1999 Sb.). Rozhodnutí o správním vyhoštění, tedy rozhodnutí o povinnosti vycestovat z území a nepobývat na území členských států EU po určitou dobu, by tak pro účastníka řízení bylo zajisté velmi nepříjemné. Případnému vzniku takové situace lze spolehlivě předejít pouze tím, že bude vyloučen odkladný účinek odvolání proti tomuto rozhodnutí a rozhodnutí se stane předběžně vykonatelným. Jen předběžně vykonatelné rozhodnutí ochrání účastníka řízení od případného porušování povinností stanovené mu zákonem č. 326/1999 Sb. a od případného správního vyhoštění z území. Nezbyvá než konstatovat, že se tak jedná o ochranu důležitého veřejného zájmu a nadto opatřením před případným vedením řízení o správním vyhoštění.
46. Nutno poznamenat, že i pokud by účastník řízení nesplňoval ani podmínky uvedené v § 15a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb. a nemohl by být tak vůbec považován za rodinného příslušníka občana EU, nesvědčilo by mu oprávnění pobývat na území přechodně podle § 87y zákona č. 326/1999 Sb. vůbec, neboť toto oprávnění svědčí pouze rodinným příslušníkům občanů EU, tedy osobám splňujícím v § 15a téhož zákona. Tedy i pro tento případ má smysl odkladný účinek odvolání vyloučit, neboť pozbývá smyslu, by lhůta

k vycestování z území v případě včasného odvolání reálně běžela až od právní moci tohoto rozhodnutí, když by stejně účastník řízení nebyl oprávněn pobývat na území. V daném případě tedy správní orgán dospěl k závěru, že jsou dány důvody pro vyloučení odkladného účinku odvolání proti výroku II. Tohoto rozhodnutí, a proto rozhodnul tak, jak je uvedeno ve výroku III. *Rozhodnutí bylo doručeno žalobci do DS jeho zástupce dne 6. 9. 2024.*

47. Označené rozhodnutí vydané v prvním stupni bylo napadeno *odvoláním žalobce v podobě podání ze dne 20. 9. 2024*. Namítal, že nebyl správně posouzen jeho vztah s družkou a nebyla hodnocena přiměřenost rozhodnutí z hlediska dopadu § 174a zákona o pobytu cizinců, zcela bylo opomenuto se vypořádat s dopady do rodinného a soukromého života. V odvolání jsou de facto uvedeny výtky obdobné žalobním bodům.

Napadené rozhodnutí

48. Rozhodnutím žalovaného č.j. MV -161317-4/SO-2024 ze dne 12. 12. 2024, které nabylo právní moci téhož dne, bylo zamítnuto odvolání žalovaného proti rozhodnutí vydanému v prvním stupni a toto potvrzeno. V odůvodnění žalovaný konstatoval, že v řízení bylo zjištěno, že účastník řízení není rodinným příslušníkem občana Evropské unie podle § 15a odst. 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb. S ohledem na uvedenou vazební osobu se považuje za rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a odst. 3 uvedeného zákona.
49. Pro rodinné příslušníky občanů Evropské unie zahrnuté v definici § 15a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., jsou v ustanovení § 87e odst. 1 písm. i) téhož zákona stanoveny negativním výčtem další podmínky pro vydání povolení k pobytu. Podle ustanovení § 87e odst. 1 písm. i) bod 1 zákona č. 326/1999 Sb. *se žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel, který není rodinným příslušníkem občana Evropské unie podle § 15a odst. 1 nebo 2 téhož zákona, v době podání této žádosti není podle tohoto zákona oprávněn pobývat na území*. Tato skutečnost byla u žadatele správním orgánem I. stupně zjištěna, neboť žadatel v době podání žádosti na území České republiky nepobýval na základě žádného pobytového oprávnění a neprokázal se ani platným pobytovým oprávněním jiného členského státu Schengenského prostoru. Jako občan Vietnamské socialistické republiky není oprávněn pobývat na území na základě bezvívazového styku. Vzhledem k tomu, že tedy účastník řízení v době podání žádosti pobýval na území České republiky neoprávněně, správní orgán I. stupně musel žádost zamítnout.
50. Žadatel namítá, že správní orgán nedostatečně zjistil stav věci, nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo a nezhodnotil individualitu případu. Dále namítá, že rozhodnutí nebylo odůvodněno v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, čímž se stalo nepřezkoumatelným. K tomu Komise uvádí, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně je řádně odůvodněno v souladu s výše uvedeným ustanovením. Správní orgán I. stupně v odůvodnění uvedl důvody výroků svého rozhodnutí, podklady pro jeho vydání i úvahy, kterými se řídil. Vydané rozhodnutí je tedy plně přezkoumatelné. Po jeho přezkoumání Komise konstatuje, že správní orgán I. stupně řádně zjistil stav věci v souladu s § 3 správního řádu a přihlédl ke všemu, co v řízení vyšlo najevo. To vše při zohlednění individuálních okolností případu.
51. I přes to, že je správní řízení převážně ovládáno zásadou vyšetřovací, nelze *„požadovat na správním orgánu, aby obstarával za účastníky řízení podklady a skutečnosti, které povedou ke kladnému rozhodnutí, tedy k vyhovění žádosti.“* (VEDRAL, Josef. Správní řád: komentář. 2., aktual. A rozšířené vydání. Praha: BOVA POLYGON, 1446 s. ISBN 978-80-7273-166-4. S. 524). Ačkoliv nemají účastníci správního řízení povinnosti důkazní v takové podobě jako

v řízení podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, neznamená to, že jsou zbaveni povinnosti označit důkazy na podporu svých tvrzení. Navíc řízení zahajovaná na návrh nejsou ovládána zásadou vyšetřovací a žadatel musí být aktivní v předkládání a navrhování podkladů, které mohou odůvodnit vyhovění jeho žádosti.

52. K námitce účastníka řízení, že správní orgán postupoval v rozporu s § 4 odst. 1 správního řádu, když účastníkovi řízení nevycházel vstříc, Komise uvádí, že uvedenou zásadu činnosti správních orgánů nelze uplatňovat samostatně bez souvislosti s ostatními ustanoveními správního řádu a zákona č. 326/1999 Sb. a nelze na základě ní postupovat v rozporu s příslušným ustanovením zákona.
53. Účastník řízení dále namítá, že postup správního orgánu I. stupně je přepjatým formalismem, neboť nedostatečně posoudil otázku přiměřenosti dopadů rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona č. 326/1999 Sb. Skutečnost, že v době podání žádosti nedisponoval žadatel platným pobytoým oprávněním nemůže být dle jeho názoru sama o sobě důvodem zamítnutí žádosti bez posouzení zásahu takového rozhodnutí do žadatelova soukromého a rodinného života. K tomu Komise konstatuje, že zákon č. 326/1999 Sb. v případě, kdy se žádost účastníka řízení zamítá podle § 87e odst. 1 písm. i) tohoto zákona, nestanoví povinnost posuzovat přiměřenost rozhodnutí z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života účastníka řízení. Z toho důvodu na daný případ nedopadá ustanovení § 174a zákona č. 326/1999 Sb. Pokud by účastník řízení nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života v řízení před správním orgánem I. stupně namítl, správní orgán by se jí s ohledem na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod měl povinnost zabývat, a to v rozsahu uplatněných námitek. Žadatel tak však neučinil. I v tomto případě platí, že správní orgán je v první řadě odkázán na tvrzení účastníka řízení a jím předložené důkazy, a to tím spíš, pokud jde o jeho soukromou sféru. Jelikož žadatel tuto námitku vznesl až v odvolání, jedná se o novou skutečnost, k níž se podle § 82 odst. 4 správního řádu nepřihlédne, neboť nejde o skutečnost, která nemohla být uplatněna dříve.
54. Pro informaci Komise uvádí, že ani čl. 8 Úmluvy negarantuje cizincům právo vstupovat a pobývat na území státu a nedává jim ani právo, aby získali konkrétní typ pobytoého oprávnění. Představuje pouze určitou garanci a korektiv toho, že při rozhodování o pobytoém oprávnění cizince bude brán v kontextu všech posuzovaných zájmů také přiměřený zřetel na existující osobní a rodinné vazby cizince. Úmluva deklaruje právo na respektování rodinného a soukromého života, avšak současně připouští zásah do tohoto práva, děje-li se tak v souladu se zákonem a v oblastech zájmů chráněných státem. Z čl. 8 Úmluvy vyplývá toliko povinnost posoudit možný dopad do práva na respektování soukromého a rodinného života jednotlivce, jestliže tento hájitelným způsobem tvrdí, že existují důvody se domnívat, že toto právo bude porušeno. Nejvyšší správní soud v rozsudku, č. j. 5 Azs 46/2008-71 ze dne 28. 11. 2008, uvedl: „*obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území vytvořil.*“ To ostatně potvrzuje i judikatura Evropského soudu pro lidská práva, kdy nepřiměřený zásah do soukromého života cizince, tedy porušení čl. 8 Úmluvy byl dosud shledáván téměř výlučně v souvislosti s vyhoštěním cizinců (např. *Jeunesse proti Nizozemí*, č. 12738/10, *Maslov proti Rakousku* č. 1638/03). Stejně tak opakovaně konstatuje, že z této Úmluvy nevyplývá žádná povinnost umožnit cizinci usadit se ve státě, který si vybere (např. *Jeunesse proti Nizozemí*, č. 12738/10, *Biao proti Dánsku*, č. 38590/10).

55. Žadatel v odvolání uvádí, že správní orgán I. stupně vzal na vědomí skutečnost, že mezi ním a jeho družkou je trvalý partnerský vztah. K tomu Komise konstatuje, že správní orgán I. stupně vztah mezi účastníkem řízení a jím uvedenou družkou neposuzoval, když bylo zřejmé, že žadatel nesplňuje podmínku oprávněnosti pobytu. Opačný postup by byl nadbytečný a v rozporu se zásadami rychlosti a hospodárnosti řízení zakotvenými v § 6 správního řádu. Komise tak uzavírá, že byl naplněn důvod pro zamítnutí žádosti účastníka řízení o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky podle § 87e odst. 1 písm. i) bod 1 zákona č. 326/1999 Sb.

Posouzení soudem

56. Soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě 30 dnů po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 172 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále v textu jen „zákon o pobytu cizinců“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalovaného, tedy ke dni 12. 12. 2024 (ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci soud rozhodl bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., kdy oba účastníci s tímto postupem soudu souhlasili.
57. Žalobce zejména v žalobě brojil proti tomu, že rozhodnutí žalovaného je zcela vytrženo mimo kontext projednávaného případu a mimo zákonodárcem zamýšlený význam souvisejících právních norem, v pouhé snaze obecně vypořádat všechny jeho odvolací námítky. Poukazoval na rozporuplné hodnocení žalobce provedené žalovaným z pohledu § 15a zákona o pobytu cizinců. Žalobce uvedl, že právě žalovaný se zcela ztotožnil s hodnocením správního orgánu, dle něhož, je zapotřebí na žalobce pohlížet, jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, nikoliv jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců. Přesto zcela rozporně s tímto závěrem dále v odůvodnění svého rozhodnutí konstatuje, že údajně „*správní orgán I. stupně vztah mezi účastníkem řízení a jím uvedenou družkou neposuzoval, když bylo zřejmé, že žadatel nesplňuje podmínku oprávněnosti pobytu. Opačný postup by byl nadbytečný a v rozporu se zásadami rychlosti a hospodárnosti řízení zakotvenými v § 6 správního řádu.*“
58. Podle § 15a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále v textu jen „zákon o pobytu cizinců“), rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho
- a) manžel,
 - b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, o kterého skutečně pečuje,
 - c) potomek mladší 21 let nebo takový potomek manžela občana Evropské unie a
 - d) potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.

59. Podle § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, rodinným příslušníkem občana Evropské unie se dále rozumí cizinec, který je ke státnímu občanu České republiky přihlášenému k trvalému pobytu na území ve vztahu uvedeném v odstavci 1 písm. a) až d).
60. Podle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, rodinným příslušníkem občana Evropské unie se dále rozumí cizinec, který
- a) je příbuzným občana Evropské unie nebo státního občana České republiky přihlášeného k trvalému pobytu na území a
 - b) je v zemi, z níž pochází, osobou vyživovanou tímto občanem Evropské unie nebo státním občanem České republiky,
 - c) je v zemi, z níž pochází, členem domácnosti tohoto občana Evropské unie nebo státního občana České republiky, nebo
 - d) u kterého vážné zdravotní důvody naléhavě vyžadují osobní péči tohoto občana Evropské unie nebo státního občana České republiky, nebo
 - e) má s občanem Evropské unie nebo se státním občanem České republiky přihlášeným k trvalému pobytu na území řádně doložený trvalý partnerský vztah.
61. Podle § 87e odst. 1 písm. i) zákona o pobytu cizinců, Ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel, který není rodinným příslušníkem občana Evropské unie podle § 15a odst. 1 nebo 2, v době podání této žádosti 1. není podle tohoto zákona oprávněn pobývat na území.
62. Posouzením postavení rodinného příslušníka a výkladem daného ustanovení se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 6 Azs 284/2023-39 ze dne 26. 6. 2024, ve kterém uvedl:
63. *„Ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců definuje rodinné příslušníky občanů Evropské unie, jimž je udělován přechodný pobyt rodinného příslušníka občana Evropské unie dle § 87b téhož zákona, nejsou-li shledány důvody pro zamítnutí žádosti dle § 87e.*
64. *Dle právní úpravy účinné od 1. 8. 2021 (rozhodné pro posuzovaný případ) rozlišuje (obdobně jako v minulosti) ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců dvě skupiny rodinných příslušníků občanů Evropské unie. V odstavci prvním v rámci první skupiny zákon o pobytu cizinců vyjmenovává tzv. blízké rodinné příslušníky (označované též jako „privilegovaní rodinní příslušníci“), při jejichž vymezení zákon vychází z definice rodinného příslušníka v čl. 2 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „směrnice 2004/38/ES“ nebo jen „směrnice“), a rozumí jimi manžela/manželku a za určitých okolností potomky a předky v přímé linii.*
65. *V odstavci třetím v rámci druhé skupiny pak zákon vyjmenovává tzv. vzdálené rodinné příslušníky (označované též jako „širší rodinní příslušníci“, „neprivilegovaní rodinní příslušníci“ či nepřesně jako „oprávněné osoby“), jejichž výčet vychází z definice tzv. oprávněných osob v čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES, na jehož základě má členský stát v souladu se svými vnitrostátními předpisy této skupině osob usnadňovat vstup a pobyt. Rozumí se jimi ostatní rodinní příslušníci (v české terminologii příbuzní) splňující stanovené podmínky (vyživovaná osoba nebo člen domácnosti nebo vážné zdravotní důvody) a rovněž partner, se kterým má občan Evropské unie doložen trvalý vztah.*

66. *Novela zákona o pobytu cizinců [provedená zákonem č. 274/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „novela č. 274/2021 Sb.“)] zavedla pro vzdálené rodinné příslušníky požadavek, aby v době podání žádosti nepobývali na území neoprávněně [viz výše citovaný § 87e odst. 1 písm. i) bod 1 zákona]; na blízké rodinné příslušníky se tento požadavek nevztahuje.“*
67. Z obsahu správního spisu plyne, a tato skutečnost není sporná, že žalobce, který je svobodný, státní příslušnosti Vietnam, podal žádost o povolení k přechodnému pobytu dne 7. 3. 2024, kdy sebe považuje za rodinného příslušníka J. L. – nesezdaného partnera (druh – družka), která je občanem České republiky, k tomu doložil čestné prohlášení o partnerském vztahu ze dne 4. 3. 2024. Dále z obsahu správního spisu plyne, a tato skutečnost rovněž není sporná, že žádost žalobce podal dne 7. 3. 2024, tj. v době, kdy pobýval na území České republiky neoprávněně. Žalobce tedy k datu podání žádosti dne 7. 3. 2024 nedisponoval žádným platným oprávněním k pobytu na území České republiky (a to od 24. 4. 2014, kdy mu bylo zrušeno povolení k trvalému pobytu), nedisponoval ani pobytovým oprávněním jiného členského státu Schengenského prostoru, jeho předchozí žádost o povolení k přechodnému pobytu byla zamítnuta, nedokládal, že jako občan Vietnamské socialistické republiky disponuje příslušným vízem.
68. Z právě uvedených skutečností je zřejmé, že žalobce není tzv. blízkým rodinným příslušníkem ve smyslu shora citovaných ustanovení § 15a odst. 1 ve spojení s odst. 2 zákona o pobytu cizinců, když jej nelze podřadit pod ani jednu ze zde vyjmenovaných kategorií.
69. Pokud správní orgán v rozhodnutí prvního stupně tuto skutečnost konstatoval, odůvodnil (viz strana 2 rozhodnutí) a uzavřel, že naopak z obsahu žádosti plynou informace o existenci faktického vztahu mezi žalobcem a paní J. L., kdy je zřejmé, že žalobce žádá o povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana EU uvedený v § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, pak tento postup soud považuje za správný a odpovídající obsahu spisu, což žalovaný potvrdil v napadeném rozhodnutí (část III rozhodnutí – třetí a čtvrtý odstavec na straně 3 a první a druhý odstavec na straně 4).
70. Z tohoto pohledu, kdy tedy žalobce není tzv. blízkým rodinným příslušníkem ve smyslu shora citovaných ustanovení § 15a odst. 1 ve spojení s odst. 2 zákona o pobytu cizinců, jak bylo vyloženo shora, bylo na místě se zabývat, tím, zda splňuje i další podmínku pro udělení povolení k přechodnému pobytu, tj. zda je k datu podání žádosti oprávněn na území České republiky pobývat, jak plyne z ustanovení § 87e odst. 1 písm. i) zákona o pobytu cizinců. Tato hmotněprávní podmínka v případě žalobce k datu podání žádosti splněna nebyla a závěr, že žalobce nesplňuje podmínky stanovené zákonem pro to, aby bylo vyhověno jeho žádosti o povolení přechodného pobytu, odpovídá § 87e odst. 1 písm. i) zákona o pobytu cizinců. Tato skutečnost nebyla zpochybněna ani v řízení před soudem.
71. V tomto kontextu tak soud chápe formulaci žalovaného v napadeném rozhodnutí: „*správní orgán I. stupně vztah mezi účastníkem řízení a jím uvedenou družkou neposuzoval, když bylo zřejmé, že žadatel nesplňuje podmínku oprávněnosti pobytu. Opačný postup by byl nadbytečný a v rozporu se zásadami rychlosti a hospodárnosti řízení zakotvenými v § 6 správního řádu.*“, jako doplňující informaci, kterou soud oproti žalobci nehodnotí jako rozpornou. Podstatné totiž bylo to, že žalobce není rodinným příslušníkem dle § 15a odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců a v době žádosti o povolení přechodného pobytu nebyl oprávněn pobývat

na území České republiky. Za rodinného příslušníka dle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců se považoval žalobce, nikoliv správní orgán v prvním stupni, který se posouzením tvrzeného partnerského vztahu žalobce z důvodu ekonomie řízení v tomto směru zcela oprávněně s ohledem na výše uvedené nezabýval.

72. Žalobce dále namítal, že se správní orgán v prvním stupni ani žalovaný nezabýval posouzením přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, ačkoliv k tomu měli od počátku podklady, zejména skutečnosti tvrzené žalobcem, fotografie, doklady dokládající partnerský vztah, rovněž měli k dispozici výsledky místního šetření v domácnosti, tedy pobytové kontroly. Posouzení kvality partnerského vztahu byla pro věc dle žalobce klíčová, správní orgán ji však nehodnotí a hodnocení žalovaného v napadeném rozhodnutí je nesprávné, kdy toto posouzení (nesprávně) váže na konkrétní námitku žalobce v řízení před správním orgánem. Postup správního úřadu i žalovaného je nezákonný a formalistický. Žalobce nebyl poučen o možném negativním rozhodnutí, nebylo mu nijak prezentováno, kdy jako laik neznalý práva nebyl schopen následky hodnotit před vydáním napadeného rozhodnutí a vyhodnotit nutný rozsah svých tvrzení.
73. Základem pro posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince je § 174a odst. 3 ve znění od 15. 8. 2017. Ten vyžaduje posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví. V ostatních případech, tj. tam, kde to zákon nestanoví, se vychází z toho, že obecný test přiměřenosti provedl již zákonodárce tak, aby správní orgán nemusel v každém jednotlivém případě zkoumat přiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života cizince. Pro případ zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87e odst. 1 písm. i) bodu 1 zákona o pobytu cizinců zákon výslovně nestanoví povinnost správních orgánů posoudit přiměřenost rozhodnutí z hlediska zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince (srov. § 87e odst. 2 zákona o pobytu cizinců).
74. Z tohoto existují podle judikatury výjimky, a to právě s ohledem na závazek vyplývající z čl. 8 Úmluvy. Jak plyne z rozsudku NSS č. j. 5 Azs 102/2019-35 ze dne 24. 7. 2018 (bod 32 odůvodnění): „Podmínky § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců jsou tedy nastaveny tak, že ve většině případů lze předpokládat, že rozhodnutím o zamítnutí žádosti o povolení přechodného pobytu z tohoto zákonného důvodu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života, a tedy k porušení čl. 8 Úmluvy, takovou situaci však nelze a priori vyloučit. Článek 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Znamená to, že pokud stěžovatel v daném řízení namítá nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života a porušení článku 8 Úmluvy, správní orgán se s touto námitkou musí vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v daném řízení vyžaduje nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Na tomto závěru nic nemění ani nový odstavec 3 § 174a zákona o pobytu cizinců, který byl do tohoto ustanovení doplněn až s účinností od 15. 8. 2017.“
75. V rozsudku ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39, č. 3990/2020 Sb. NSS, pak dále Nejvyšší správní soud k této otázce [byť ve věci zrušení trvalého pobytu dle § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců] navázal, že „článek 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Avšak k jeho potenciální aktivaci musí cizinec v řízení (...) vznést konkrétní námitku nepřiměřenosti zásahu do soukromého či rodinného života. Teprve pak se správní orgán s touto námitkou musí vypořádat (srov. nedávno též rozsudek ze dne 23. 12. 2019,

č. j. 10 Azs 262/2019-31, bod 15). Zároveň pokračoval, že „čl. 8 Úmluvy může být použit jen za předpokladu, že nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého či rodinného života cizince není na první pohled nemyslitelná, tzn. že cizincem tvrzená nepřiměřenost dopadů rozhodnutí není jen zdánlivá či zjevně nespadá pod ochranu čl. 8 Úmluvy. Proto ministerstvo ani žalovaná nemusejí nutně vypořádávat všechny výtky nepřiměřenosti, rozhodně ne ty, které ani při vší představivosti nemohou aktivovat ochranu dle čl. 8 Úmluvy“.

76. Uvedené lze shrnout tak, že rozhoduje-li proto správní orgán věcně a cizinec konkrétně tvrdí nepřiměřenost zásahu do jeho soukromého a rodinného života i tam, kde to zákon o pobytu cizinců neukládá, je povinen se přiměřeností dopadů rozhodnutí zabývat s ohledem na čl. 8 Úmluvy, a to v rozsahu námitek cizince.
77. Žalobce v řízení před správním orgánem v prvním stupni žádnou konkrétní námitku nepřiměřenosti zásahu do soukromého či rodinného života neformuloval. Správní orgán v prvním stupni tak nepochybil, když se k otázce přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života nevyjádřil, neboť žalobce tuto námitku vznesl až během odvolacího řízení. V tomto kontextu tedy rozhodnutí správního orgánu v prvním stupni ob stojí.
78. Uvedené však neplatí pro rozhodnutí žalovaného. Žalovaný se na str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí k této námitce vyjádřil, kdy dospěl k závěru, že s ohledem na absenci námítky v řízení před správním orgánem prvního stupně k této nelze v odvolacím řízení dle § 82 odst. 4 s.ř. přihlídnout. V rozporu s tím pak žalovaný připojil obecné odkazy na související judikaturu, aniž by však z ní pro konkrétní případ dovodil v kontextu konkrétních námitek a skutečností jakýkoli závěr. V tomto směru lze konstatovat, že je rozhodnutí žalovaného po obsahové stránce rozporuplné.
79. Podle § 82 odst. 4 s.ř. k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlídně jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním.
80. Citované ustanovení, na které odkazuje žalovaný ve svém rozhodnutí, stanoví tzv. zásadu koncentrace řízení. Jak vyplývá z odborné literatury, např.: Fiala Z. a kol: Správní řád správní. Praktický komentář. Wolters Kluwer, Praha 2020 – k § 82 odst. 4: „... *touto zásadou jsou omezeny tzv. novoty (Mates, Prášková, Staša, Vetešík, 2017, s. 188-189), kdy nové skutečnosti a návrhy na provedení nových důkazů uvedené v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení jsou připuštěny pouze v případě, že je nemohl účastník uplatnit dříve. Nemožnost uvádět v odvolání novoty je výrazem tzv. neúplné apelace, již je právní úprava správního řízení ovládána (NSS 5 As 7/2011, č. 2412/2011 Sb. NSS). K tomu je zapotřebí dodat, že odstavec 4 komentovaného ustanovení se nevztahuje na právní, ale skutkové novoty, a právní námitku může účastník správního řízení uplatnit kdykoliv v průběhu řízení prvního i druhého stupně (NSS 9 As 255/2017). K právním novotám by měl odvolací správní orgán přihlížet sám z úřední povinnosti (NSS 3 Ads 213/2017).“*
81. V tomto kontextu je nutno námitku žalobce, kterou vznesl ve svém odvolání, spočívající v tom, že nebyla posouzena přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, námitkou nikoli skutkovou, nýbrž právní. Tu může účastník ve smyslu právě řečeného uplatnit kdykoli v průběhu řízení a žalovaný je povinen ji ve svém rozhodnutí věcně vypořádat. Uvedené dle názoru soudu platí tím spíš, pokud žalobce

formuluje v řízení před správním orgánem skutkový základ pro posouzení (tím, že v žádosti tvrdí a dokládá partnerský vztah), na který následně odkazuje a rozvíjí v odvolání.

82. Pouze pro úplnost soud konstatuje, že pokud žalobce uvádí, že správní orgán měl k dispozici pro posouzení zjištění učiněné na podkladě provedeného místního šetření v domácnosti, tedy pobytové kontroly, pak tato skutečnost, tj. fakt, že by bylo provedeno jakékoli šetření, ze správního spisu neplyne. Pokud žalobce namítal, že nebyl poučen o možném negativním rozhodnutí, nebylo mu nijak prezentováno, kdy jako laik neznalý práva nebyl schopen následky hodnotit před vydáním napadeného rozhodnutí a vyhodnotit nutný rozsah svých tvrzení, pak tato námitka rovněž není důvodná. Jak plyne z judikatury NSS, např. rozsudku č. j. 5 As 1/2010-76 ze dne 14. 10. 2010: *„Poučovací povinnost správních orgánů v řízení, která vedou, je obecně zaměřena na poučení o procesních právech a povinnostech (§ 4 odst. 2 správního řádu z roku 2004). Do poučovací povinnosti však již nepatří návod, co by účastník řízení měl nebo mohl činit, aby dosáhl žádaného výsledku.“* Žalobce byl nadto v řízení zastoupen advokátem – profesionálem v oblasti práva, takže námitka neznalosti práva zde není právě s ohledem na právě uvedené na místě.
83. Soud proto napadené rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil, jak uvedeno ve výroku ad. I tohoto rozsudku. Současně soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Rozhodne tedy o opětovně o odvolání žalobce, ve kterém věcně posoudí i jím vznesenou námitku spočívající v tom, že nebyla posouzena přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce.

Náhrada nákladů řízení

84. Výrok ad. II tohoto rozhodnutí je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., § 35 odst. 2 s. ř. s. a skutečností, že žalobce, který je ve věci zastoupen advokátem, byl ve věci zcela procesně úspěšný. Proto žalobci vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému.
85. Dle obsahu spisu zástupce poskytl tyto úkony právní služby: příprava a převzetí zastoupení a sepsí žaloby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a), b) vyhlášky č. 177/1996 Sb. Jako samostatný úkon právní služby soud z hlediska odměny nehodnotil podání ze dne 26. 2. 2025, které obsahuje pouze informaci k dalšímu procesnímu postupu ve věci. Tarifní hodnotou pro výpočet odměny je dle ustanovení § 9 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb. částka ve výši 88 000 Kč. Odměna za jeden úkon právní služby tak činí 4 620 Kč (7 bod 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), tj. v této věci částka ve výši 9 240 Kč (2x 4 620 Kč). Zástupci žalobce rovněž náleží dle § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ke každému z těchto úkonů právní služby paušální náhrada hotových výdajů ve výši 450 Kč, tj. celkem částka 900 Kč (2x 450 Kč).
86. Celkovou částku ve výši 10 140 Kč nutno v souladu s ustanovením § 35 odst. 2 s. ř. s., § 57 odst. 2 s. ř. s. navýšit o DPH, jehož je zástupce žalobce plátcem, tj. po haléřovém zaokrouhlení o částku 2 129 Kč. Celkem tak soud žalobci přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 12 269 Kč.
87. Tuto náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce, v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), ve spojení s ustanovením § 64 s. ř. s. Lhůta k plnění je pak odůvodněna ustanovením § 160 odst. 1 – část věty za středníkem o.s.ř. ve spojení s ustanovením § 64 s. ř. s., kdy soud vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř.

týkající se nabytí právní moci rozhodnutí uložil žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 26. března 2025

JUDr. Jana Zonková
samosoudkyně